

tam finis, aut utero sursum tracto protendis, uteri situm plurimum variabis. Si tamen ad aperto inter dissecandū peritonæo, uteri situm inquisueris, priusquam illum manu aut demissius, aut elatius moueas, conspicere illum humilius multo quam elatior uesicæ consistat pars, collocatum, & nequaquam ad sacri ossis initium pertingere, itaq; positum, & ut mox dicā connexū, liberumq; ut sursum ac deorsum leui opera agi possit: quod in uiuentibus adhuc mulieribus indicatu est longè facillimū, si modo fundi uteri os inspicere conatus fueris. Nam leui quaq; occasione ad uteri ceruicis os, fundi os in quibusdā mulieribus, præcipue autē ætate prouectioribus decidisse cernitur. subinde enim adeo deorsum procidit, ut uisum nō fugiat, ac mox in ceruicis ore reponatur. Alijs autem mulieribus alius reconditū prorsus latitat, quod suis "membranis uterus superius contineatur, illaq; non laxatæ hunc minus decubere sinant: secus quam in illis quæ sæpius pepererūt, quibusq; uteri ligamēta laxiora euasere. Cuiusmodi uerò hæc uteri sint ligamenta, dicam postea, nunc reliquū de uteri situ sermonem absoluturus. Anterior itaq; uteri pars, uti dicebam, uesica obtegatur: hīc tamen "humilima omenti parte in illis interueniente, quibus id sursum uersus lienem non cōuolutum omnibus intestinis obducitur. Omenti enim moles longitudoq; tanta est, ut inter uterum uesicamq; facile implicari, atq; (quod Hippocrates de obesis dicebat mulieribus) uteri os ne aptè cōcipiant, leuiter comprimere possit. Anteriori autem uteri ceruicis parti, uesicæ quoq; fundum illic ubi uteri ceruix fundo ipsius est contermina, in cumbit. per reliquā enim sedem quasi ad pudendū usq; collum uesicæ (quod breuissimū est) ipsi duntaxat exporrigitur. Verum quia uteri ceruix uesicæ collum lōgitudine ac latitudine plurimū superat, tota ceruicis uteri pars, uesica, ipsiusq; collo non operata, eam peritonæi sedem contingit, quæ internā pubis ossium regionē succingit. Porro ceruicis fundiq; uteri latera, uasa quæ uterum adeunt, & "membranas illum proximis partibus necientes spectant. Atq; ita uterū ferè in nō prægnantibus habet. In utero autē gerentibus super "gracilia intestina sub omento & peritonæi anteriori parte ducitur, illa quoq; quum partui uicinior est, impēsiusq; turget, insigniter opplens. Vnde etiam "humilior fundi pars qua in ceruicē definit, his etiam altius quam in nō prægnantibus ascendit, & uteri ceruix illis mulieribus sursum tracta, ac in longiū dinem ducta, pressius quam cæteris arctatur. Quinetiam uterus his non ad amussim (ut alias) mediā, quod ad dextrū & sinistrū attinet, sedem occupat, sed quasi apice elatiori in "dextrū magis, aut sinistrū, quāuis interim modicè, uergit. Quod etsi plerunq; foetui flexus ratione fiat, nō tamen perpetuū est. Nam mulieres dextram abdominis partem magis prominulam grauemq; habētes, foeminas peperisse cognoui: & etiā in sinistro latere facta tensione, masculos aliquādo progenitos. Cæterum "canini uteri, ut & caprini & "uaccini, situs, quemadmodum etiam conformatio à muliebris uteri situ plurimum uariāt. illis namq; animalibus ceruix uteri ad elatiorē usq; uesicæ sedem protēditur, & uniuersum uteri fundum etiam non prægnantibus elatius quam sacrum os locatur. Muliebris uteri formam uesicæ plerunq; "assimilamus, & potissimū prægnantium, quibus ad amussim propemodum uesicæ respondet: quippe illis uteri fundus, ut & uesicæ, amplius admodum magnusq; est: & ceruix, si hanc ad fundi contuleris amplitudinem, angusta. In nō prægnantibus autem ceruicis latitudinem fundi latitudo uix superat: & si ceruicem uel leuissimo conatu dilatare conaberis, iam eius latitudinem plurimum fundi latitudinem uincere spectabis, quū fundi substantia utcumq; protendenti haudquaquam sequax sit, ac proinde etiam iniqua uteri ad uesicam est comparatio. deinde uesica quod ad latitudinem attinet, exactè orbicularis est: uteri autem fundus non prægnantibus anteriori posterioriq; partibus (ut latior crassior ue euadat) comprimitur. Vesicæ etiam superior pars exacti globi instar paulò minus rotunda est. nam quā "urinarius meatus urinam ē fecu per umbilicum deducens ab ipsa pronascitur, uelut in acutum assurgit. Vterus autem "hīc obtusus est, & quartam circuli partem etiam nonnihil erectam, aut nouilunij uaginam refert, non aliter quam si superior fundi pars "utrinque obtusum cōstitueret angulum: ut & Arabes insinuarunt, quum formam uteri quadratam dixeret. Ab huius enim partis superioris lateribus, uteri fundus sensim, sed modicè interim, arctior redditus, deorsum ad ipsius ceruicis originē fertur: ita tamen, ut totus uterus nō multo fiat prolixior quam latior, ceruice interim instar oblongi meatus longa & tereti. "Fundus uteri omni ex parte præterquam in lateribus, ubi uasorum membranarumq; sunt apertures, externa superficie læui & æquali & ueluti madente linteo absterfa subrubicatq; constat. Ceruicis quoque exterior superficies in posteriori parte ab uteri fundo nonnihil ultra mediam ipsius longitudinem, & anteriori quoq; parte fundo propinquior, læuis & humecta, magis tamen quam fundi superficies candicans conspicitur: per reliquam uerò externā sedem propter aliarum partium adnexum aspera, eorum quæ inuicem adnascuntur modo existit. At interna fundi superficies non prægnantibus æqualis quoq; ac læuis, ut inanitarum uesicarum cauitas

Vteri forma.

Vteri superficies cuiusmodi.

Fundi uteri sinus.

cauitas apparet. Sed harum sinus maioribus profundioribusq; rugis operibus quidem, ac minus profundis, & uisum quodammodo propter conuenientem fugientibus, non aliter quam si exactissimè læuis foret. At tamen per tatem humanus uterus, ut uirorū scortum, leuem & perquam modicè ex seu tenuissimæ lineæ instar prominēs tuberculum exigit, secundū uniuersā dinem & anterior & posterior exporrectū, quasi quoddā sinistra à dextrā, aut notula quædam censenda esset. Superficies hæc fundi uteri sinu scipiens, foetumq; cōtinens, quem nō imperitum uulgo modo, uerum & non unum enumerat, sed septenario numero eum complectētes, septem sent: ac tres quidem in dextra uteri sede masculis suscipiendis aptas enumerat, scemini dicatas: septimā autē in uteri medio statuūt, illam hermaphroditi indolentissimam, de uirorū mulierumq; secretis libro, ac in quodā Michaeli scctionis eiusq; quam proficitur physiognomiae indocto, quam barbaro lūre consulos eiusmodi loculos describi, cum alijs sapius, tum maxime rissimo literatissimoq; uiro GVILIELMO MARTINO STEL cæterarum disciplinarū, ita quoq; Naturæ operum mire studio didici, tus formatione, ac quo potissimū tempore perfectus is dici mereatur, & cstri suffragio partum septimestrem perfectum esse asserentis, colloqueretur Nicolum Gentilem, & alios plerosq; eius cohortis homines, Mondin rō snot illius meritis comes, quāuis ipsius de uteri formatione scholasticorum theologorum (quibus frequentior de genitalibus & semisputatio est, quosq; quum generationis organa in scholis ostendimus fiespectatores) declinare ueritus, septem sinibus uterum distinctū esse adieci imaginatos fuisse, non fatuū est, nisi rursus septem illos sinus serobes rugosos inflexus obtinere astrueret, ut scrobiculi septi, rugæ uerò septuag totidem foetus simul concipi posse pleriq; autumant: parū per loquem in nus in brutorū, quæ plures foetus plerunq; simul utero gerunt, dissectioni duntaxat in uteri fundo est cauitas, latior quidem & altior quam profundus uteri fundi formā esse rerulimus. "Cauitas hæc seu sinus, in humilima sede pro illius foraminis amplitudine angustior est, deinde secundū uteri for in elatiori sua sede uelut in duos cessat angulos, ad elatioris uteri partis la uelut duos obtusiores efformare docuimus "angulos. Media enim sedes non tam altè atq; latera ipsius cōscendunt, uteri substantia deorsum hīc qu suam amplitudinē spectante. Hunc sinum in non prægnantibus talem ser rimum uiscido quodā & subalbo mucō illitum, & læuem quidem, ut d spicua propemodum futura, seu extuberantiori linea interfunctum. In an rioribus ipsius apicibus rugosiorē, ac omnino illi "cauitati similem dep rentia semen uasa in uiris inferūt. Nullus enim hīc in inuolutario sem uocamus, menstrui non laboratibus, manifestus occurrit meatus: quent aliquis conspicitur, nisi ex "uase semen deferente stylum acutiorē secundū intrudamus, atq; secus quā secundū naturam habet meatū dilatemus. leui negotio stylus ex uteri amplitudine deferenti semen uasi indatur. Qu ribus in sinum hunc nunquam arterias aut uenas prominere obseruauit, extuberantes, ex quibus sanguis uenis ad anum pertinentibus in hæm xurus est. Nec sinus quoq; aliquos in nō prægnantis uteri sinu intuitus in insepiaum & loliginum & loliorum promuicidibus cernimus: qui eiu ceræ medias pisas impressiles, uti caprarum & uacarum Galeni ostendū dum in Capite quod priuatim acetabulis dedicabitur, diffusus ostendā. teriam quoq; non extuberantem, sed nullo penitus pacto uisui sese offerent uentriculi aut intestinorū cauitates terminare, in non prægnantium mul imò fundi sinus cōtinuo colore inter rubrum ac pallidum medio perfusu dem internæ fundi superficiei sinus ue, cuius tractatio ad uteri formā spec terna autē ceruicis uteri superficies magna ex parte uaria est. quū cōniet ditur, undecunq; rugosa implicataq; est, ac in se cōcidit: si uerò admodū d & lubrica secundū uniuersam ipsius longitudinē, præterquam ad eam p dum terminatur, apparere potest. Hic namq; perpetuò præter laxos impl